

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการนิยามความหมายของป่า และการข้างสิทธิ เหนือพื้นที่ : กรณีศึกษาชาวล้าน
ชื่อผู้เขียน	นายสมบัติ บุญคำเยื่อง
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยันต์ รัชชกุล	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. อาณันท์ กัญจนพันธุ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ชัยันต์ ธรรมนະภูติ	กรรมการ
อาจารย์ ดร. อภิญญา เพื่องฟูสกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการสร้างความจริงและการนิยามความหมายต่อพื้นที่ ระหว่างกลุ่มพลังอำนาจ ซึ่งมีแบบแผนทางเศรษฐกิจสังคม และการเมืองวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยมุ่งศึกษาทำความเข้าใจถึง บริบทและเงื่อนไขของการปรับเปลี่ยนแบบแผนการใช้พื้นที่ของแต่ละกลุ่มพลังอำนาจ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึง ความไม่สอดคล้องของความจริงและความหมายของพื้นที่ ซึ่งไม่เพียงเป็นรากฐานที่มาของปัญหาความขัดแย้งและการแย่งชิงอำนาจ เพื่อควบคุมจัดการทรัพยากร หากยังมีนัยสำคัญถึง การต่อสู้เพื่อสร้างความมั่นใจต่อ ความมั่นคงของชีวิตของกลุ่มผู้ด้อยพลังอำนาจ การศึกษาทำความเข้าใจต่อประเด็นปัญหาดังกล่าว อาศัยกรอบความคิดสำคัญเป็นเครื่องมือรวมและวิเคราะห์ข้อมูล 2 กรอบความคิดสำคัญคือ กรอบความคิดว่าด้วยอำนาจและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power and power relations) กับกรอบความคิดว่าด้วยเทคนิควิทยาของการสร้างความเป็นตัวตน (the technologies of the self)

การศึกษา ปัญหาการนิยามความหมายของป่าและการข้างสิทธิเหนือพื้นที่ : กรณีศึกษาชาวล้าน พบว่า ประเด็นแรก การสร้างความจริงและการนิยามความหมายต่อพื้นที่ เป็นเรื่องยุทธศาสตร์อย่างหนึ่งของอำนาจและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่สามารถปิดการปฏิบัติการจริงอำนาจเนื่องพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ในสังคมโลกปัจจุบันการแสดงอำนาจเนื่องพื้นที่ และควบคุมจัดการทรัพยากรที่แสดงออกด้วยการใช้กำลังและความรุนแรง ไม่สามารถสร้างความชอบธรรมและการยอมรับ จากผู้ถูกกระทำและประชาชนโดยได้ ดังนั้น การปฏิบัติการจริงของอำนาจเนื่องพื้นที่ของกลุ่มพลังอำนาจแต่ละกลุ่ม จึงมุ่งให้ยุทธศาสตร์ของอำนาจที่ปักปิดความต่อต้านการที่แท้จริงของตนเองเข้าไว้ ดังกรณี การสร้างความจริงและนิยามความหมายต่อพื้นที่ของอดีตหน้ารัฐบาลชาติ ซึ่งสร้างความจริงและนิยามความหมายต่อพื้นที่ ในฐานะพื้นที่ที่รัฐมอบให้กับผู้ต่อสู้กับพราครคอมมูนิสต์แห่งประเทศไทย แต่ในมิติของ

คำนำและในบริบทของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ กรณี การสร้างความชอบธรรมในการแสดงสิทธิครอบครองและความเป็นเจ้าของต่อพื้นที่ ในฐานะทรัพย์สินของบุคคลและครอบครัว ส่วนหน่วยงานของรัฐ และโครงการขององค์กรพัฒนาเอกชนชาวเขา ซึ่งสร้างความจริงและนิยามความหมายต่อพื้นที่ ในฐานะเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ แต่นัยสำคัญที่ลึกซึ้งไปก็คือ การสร้างความชอบธรรมในการปฏิบัติการจริงของอำนาจเหนือพื้นที่ เช่น การกำหนดเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ การปลูกสร้างสวนปา และการควบคุมการใช้พื้นที่เพื่อการผลิต เป็นต้น ในทำนองเดียวกัน การสร้างความจริงและการนิยามความหมายต่อพื้นที่ของชาวลาว นอกจากมีความหมายในฐานะ "พื้นที่ป่าอนุรักษ์" แล้ว ความจริงและความหมายของพื้นที่ดังกล่าว ยังสะท้อนนัยสำคัญถึง การต่อสู้เพื่อสร้างความมั่นใจต่อความมั่นคงของชีวิตด้วย

ประเด็นที่สอง การต่อสู้ช่วงชิงการนิยามความหมายต่อพื้นที่ เป็นการเมืองของการสร้างความเป็นจริง ในประเด็นนี้มองว่า ความจริงและความหมายของพื้นที่ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอย ในทางตรงกันข้าม สิ่งที่เรียกว่า "ความจริง" และ "ความหมาย" ของพื้นที่ กลับเป็นเรื่องของการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจในการผลิตหรือสร้างความจริง และนิยามความหมายต่อพื้นที่นั้น ความหมายของความจริงของพื้นที่จะเป็นความจริงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับระบบของอำนาจ และการปฏิบัติการจริงของอำนาจในการผลิตสร้าง กำกับ ควบคุม และแจกจ่ายความหมายของความจริงนั้น ในกรณีของชาวลาว การนิยามความหมายต่อพื้นที่ ไม่เพียงเป็นการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นจริงของพื้นที่ตามสภาพภูมิศาสตร์ภายนอก สำหรับแสดงอำนาจเหนือพื้นที่และควบคุมจัดการทรัพยากรแล้ว หากยังมีนัยสำคัญถึง การสร้างความจริงต่อพื้นที่ ในฐานะ "ระบบสัญลักษณ์" เพื่อแสดงออกถึง สิทธิในการดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีในความเป็นคน หรือสิทธิในความเป็นพลเมืองของรัฐชาติ และยังเป็นการสร้างความมั่นใจต่อ ความมั่นคงของชีวิต และความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม รวมทั้งความมั่นใจต่อ ตำแหน่งแห่งที่ของชีวิต ทั้งใน "โลกนี้" และ "โลกหน้า" ด้วย

ประเด็นที่สาม การสร้างความจริงและการนิยามความหมายต่อพื้นที่เป็น "เกทีการต่อสู้" เพื่อสร้างความเป็นตัวตนทางชาติพันธุ์ กล่าวคือ ภายใต้เงื่อนไขการเผยแพร่ขยายโครงสร้างอำนาจรัฐและระบบตลาด ชาวลาวไม่เพียงแต่ถูกแบ่งยึดพื้นที่ในฐานะปัจจัยทางการผลิต และผนวกกลืนแบบแบนทางเศรษฐกิจสังคมแล้ว หากยังถูกทำลายความมั่นใจต่อความเป็นชาติพันธุ์ และความเป็นตัวตนทางชาติพันธุ์ด้วย แต่ด้วยเทคนิควิทยาของการสร้างความเป็นตัวตน ในบริบทและเงื่อนไขดังกล่าว การดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์พื้นที่ป่า จึงถูกชาวลาวสร้างความจริงต่อพื้นที่ในฐานะพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และนิยามความหมายต่อตนเองในฐานะ "ชาวไทยลาวผู้อนุรักษ์" เพื่อสร้างความมั่นใจต่อความมั่นคงของชีวิต และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งเพื่อสร้างความมั่นใจต่อ ความมั่นคงของตำแหน่งแห่งที่ของชีวิตของตนเอง ในระบบเศรษฐกิจสังคม การเมืองวัฒนธรรมแบบใหม่

Thesis Title	The Contested Meanings of the Forest and the Conflicting Claims over the Space : A Case Study of the Lahu
Author	Mr. Sombat Boonkamyeung
Master of Arts	Social Development
Examining Committee	
	Asst. Dr. Chaiyan Rajchakool Chairman
	Lect. Dr. Anan Ganjanapan Committee
	Lect. Dr. Chayan Vaddhanaphuti Committee
	Lect. Dr. Apinya Fuengfusakul Committee

Abstract

This thesis studies the problems of the reality construction and the space signification between the power groups. These groups are divided by ethnicity and have different patterns of economies, societies, politics, and cultures. The research objective is to increase understanding of context and conditions for adjustment of land use patterns of each group. This understanding can be used to better analyze the problems of reality construction and the incongruence of the space signification, which is the basis of power struggles over the space and over the control of natural resource management. The study uses two concepts as theoretical framework; power and power relations, and the technologies of the self.

Findings of the study are threefold. First, signification or space signification is one type of strategy that is able to conceal the exercise of power and control over the space and natural resources. In the present global context, the exercise of power over the space, which manifests it self through using violence, has problems of legitimacy and acceptance. Therefore, in the exercise of power or the claim of power over the space and over the control of natural resources by competing groups, each group uses a strategy of power, while concealing their actual desires. In the past, Chinese Nationalist armies constructed reality and signified the space as land which the Thai government gave to those who fought the Community Party of Thailand in order to claim rights to occupy and assert ownership. On the other hand, government work units and hill tribe development projects of

NGOs constructed reality and signified the space to claim legitimacy to assert powers to control the forest and planting new forests. At the same time, The Lahu also constructed reality and signified spaces as protected forest areas to claim legitimacy in order to establish security in their lives.

Second, the space signification is politics of reality construction between diverse power groups. Reality and meaning of an space are not things that are formed without social context, but just the opposite. What is called the "reality" and "meaning" of a space is formed from the contests for powers to construct reality and signifying spaces. Whether the meaning of the space is true or not depends on the regime of power and the exercise of power for the control and assignation of meaning. In the case of the Lahu, signification of a space involves not only the struggle in constructing reality of physical geography to claim space control over the management of natural resources, but also involves a power struggle in constructing reality as a "symbolic order" to claim rights in living with dignity as a human within a nation-state, and also involves a construction of security of life, security of the economy and society, as well as confidence in the position of one's life in this world and the next.

Third, space signification is a "stage of power struggle" to construct ethnic identity. Under the conditions of expanding power structure of state and market, the Lahu not only are deprived of land as production means and incorporated into the new socio-economic patters, but their confidence in their own ethnicity and ethnic identity are eroded. In the context and conditions described, the Lahu vigorously carry out forest preservation activities in order to signify spaces as "the Lahu who protected forest". In using technologies of the self, The Lahu signify themselves as "the Lahu-Thai forest preservers" in order to construct life security, socio-economic security, as well as ethnic security with in the context of new economy, society, politics, and culture.